

Elke huishouding kan gezien worden als een complex van bijeenbehorende, nevenschikte en ondergeschikte verantwoordelijkheden, die elk hun eigen administratie vereisen. Een belangrijk onderdeel van de inrichtingsleer houdt zich bezig met de wijze waarop deze afzonderlijke administraties moeten worden gecombineerd tot „de” administratie van de huishouding.

Interne controle berust op overgang van de ene verantwoordelijkheid naar een andere, nevenschikte verantwoordelijkheid, waarbij ontvangst in de tweede overeen moet stemmen met afgifte in de eerste. Bij het combineren moeten de eisen van de interne controle in het oog worden gehouden.

De administratie bereikt haar doel in de volgende etappes: Meten, resp. schatten — Vastleggen — Groeperen — Samenvatten — Vergelijken.

Tolerantie en uitzonderingsregel leiden ertoe, dat de administratie zich beperkt tot het vastleggen van afwijkingen boven een bepaalde grens. Dit mag er niet toe leiden dat de vastlegging van de absolute bedragen verwaarloosd wordt.

Schattingen zijn noodzakelijk door technische en economische omstandigheden; zij dienen steeds vervangen te worden door exacte waarneming zodra dat mogelijk is. Deze vervanging is steeds mogelijk op het moment van de ruil.

Incidentele verslagen zijn uitzondering. De lengte van de periode van periodieke verslagen hangt af van de aard van het verslag.

IS HET VERLIES GELEDEN DOOR BETALING VAN CREDITEURENSCHULDEN VOOR REKENING VAN EEN VROEGEREN MEDE-FIRMANT VOOR DE I.B. AFTREKBAAR VOOR DENGENE, DIE DEZE VERPLICHTINGEN NAKOMT, INDIEN OP DEN MEDEVENNOOT GEEN VERHAAL BESTAAT?

door G. A. van Hout

Een vennootschap onder firma failliede en na de liquidatie bleef een gedeelte der crediteurenschulden onbetaald. Tijdens de oorlogsjaren kwam een der vroegere firmanten in goeden doen te verkeer met als gevolg, dat hij werd aangesproken voor de vroegere schulden der firma, die hij ten volle voldeed.

Bij de indiening van zijn aangifte voor de Inkomstenbelasting over het jaar, waarin hij deze verplichtingen nakwam, werd daarmede rekening gehouden, in dien zin, dat hij van zijn inkomen in aftrek bracht de helft van de door hem ten laste van de vroegere firma gedane betalingen en wel op grond van het feit, dat voor dit deel geen verhaal bestond op den vroegeren medefirmant. De inspecteur week bij de aanslagregeling van de aangifte af en verhoogde het aangegeven inkomen met de in aftrek gebrachte betalingen ten laste van den ex-firmant. Tegen dezen aanslag werd bezwaar gemaakt, waarbij het volgende werd aangevoerd.

Toen de firma nog niet geliquideerd was, werd de belasting betaald over de behaalde winst. Bij het berekenen van de winst heeft het geen rol gespeeld of de crediteuren al of niet betaald werden. Dat cliënt dat thans voor zijn deel doet kan dan ook hoegenaamd geen aanleiding geven

tot het op eenige wijze in mindering brengen van deze betaling. Dit zou het immers vroeger evenmin gedaan hebben.

Zal aftrek kunnen plaats hebben dan gaat het in deze slechts om de betaling welke plaats had voor den anderen firmant en zulks op grond van de hoofdelijke aansprakelijkheid der firmanten voor alle schulden van de firma.

Was bel. pl. tijdens het faillissement van de firma voldoende goedgeeweest, dan zou hij voor het deel der schulden van zijn mede-firmant zijn aangesproken en zou hij het verlies, dat hij daardoor leed, in mindering van zijn inkomen mogen hebben gebracht. (R. v. B. Zwolle, B. 4418). Het aftrekbare verlies wordt echter eerst thans geleden, nu bel. pl. in goeden doen is gekomen en dient daarom ook thans in aftrek. In ieder geval brengt de billijkheid dit mede. De fiscus zal n.l. moeten toegeven, dat deze betaling aan crediteuren (en dan voor het volle bedrag) door hen als inkomen moet worden aangegeven. Hoe zullen deze crediteuren n.l. destijds hebben gehandeld? Zij zullen op de vordering, welke zij op de firma hadden, het onbetaald gebleven gedeelte hebben afgeschreven; vermoedelijk is de vordering daarna uit hun boeken verdwenen; mogelijk ook niet, maar dit is alleen maar een boekhoudkwestie. Dat er echter aanleiding had bestaan om de vordering wel in de boekhouding opgenomen te houden blijkt thans en dan zal deze betaling dan ook automatisch als winst naar voren zijn gekomen. Nu de bronnentheorie gewijzigd is, is er te meer aanleiding om met klem op dezen aftrek aan te dringen.

Het afschrift van de Uitspraak op het bezwaarschrift bevatte de volgende overweging:

„Overwegende: dat door reclamant in het jaar 1942 ten behoeve van „zijn vroegeren mede-vennoot in de firma X. is voldaan f

„dat reclamant thans voor dit bedrag een vordering op den vroegeren „mede-vennoot bezit, aan welke vordering per den balansdatum echter „geen waarde is toe te kennen;

„dat dus het zuiver inkomen dient te worden verminderd met f

„Besluit den aanslag te verminderen met een bedrag van f

Hieruit volgt dus, dat de in den aanhef gestelde vraag positief kan worden beantwoord.

BOEKBESPREKING

De verhouding tusschen den public accountant en den internen controleur, openbare les van Mr. B. Moret

door G. P. J. Hogeweg

Op 7 December 1945 sprak Mr. B. Moret in zijn openbare les bij de aanvaarding van het ambt van lector aan de Nederlandsche Economische Hoogeschool over dit onderwerp en deze openbare les verdient zeker de aandacht van de public accountants en dus van de lezers van het M.A.B. Het onderwerp heeft, zooals Mr. Moret zegt, meermalen de aandacht gehad. Tusschen 1929 en 1939 hebben verschillende sprekers op Accountantsdagen en schrijvers in het M.A.B. hun licht op dit onderwerp laten schijnen, en nog in het Aprilnummer 1946 van het Maand-